

[J. Chr. Jensen.]

farlig Paragraf, og jeg vil derfor henstille til Ministeren, om ikke man kunde forhandle om en Ordlyd affattet lidt mere i Almindelighed, f. Eks. saadan: Grundejerne har Pligt til at afstaa Arealer til offentlig Brug og har Krav paa Erstatning, hvor de bevisligt lider Tab. Hvis man skrev en Bemærkning saadan i Almindelighed, vilde man sikkert ikke løbe den Risiko, som man efter den foreslaaede Formulering løber. For jeg anser det for udelukket, at Grundejeren kan faa Erstatning for Udlæg af Jord til Veje, Torve, Pladser, Spor og Ledningsnet. Det vil kun være rent undtagelsesvis, at man bør erstatte Grundejerne noget for dette, idet alle disse Anlæg ene og alene er til Fordel for dem.

Det kan sikkert ikke paavises noget Sted, at det offentlige kræver en Vej eller en Plads udlagt, en Station lagt eller en Sporvej ført ud eller lignende, uden at det er til Fordel for Grundejerne. Hvis man derfor i Stedet for denne konkrete Bestemmelse om, at der skal betales for alle disse Ting, satte en noget mere almindelig Bestemmelse og indskrænkede det til, at der kun skal betales Erstatning, hvor der bevisligt er Tab, saa tror jeg, der vilde være vundet umaadelig meget. Men naturligvis er jeg ganske indforstaaet med, at hvor den paagældende Grundejer paa en eller anden Maade lider et Tab, skal han have Erstatning.

§ 14 er en endnu farligere Paragraf, og jeg henstiller ogsaa med Hensyn til den til Ministeren, om man ikke kunde indføje en Bestemmelse, der kunde være en Garanti imod den Risiko, Kommunerne løber ved denne Paragraf. Hvis en Vej f. Eks. skal føres igennem et Areal der, hvor man nu mener Vejen helst bør gaa, vil det i de fleste Tilfælde vise sig, at den kommer til at dele Arealet paa en saadan Maade, at der fremkommer Trekanter, Spidser eller lignende vanskeligt udnyttelige Arealer, Arealer, der i hvert Fald ikke kan udnyttes rationelt. Jeg vil derfor henstille til Ministeren, om han ikke kunde tænke sig i denne Paragraf at indføre en Bestemmelse om et beskedent, men tvunget Mageskifte. Hvis man havde en saadan Bestemmelse i Loven, vilde man i næsten alle Tilfælde kunne regulere de Misforhold, der her ellers vil blive skabt i Retning af uudnyttelige Grunde. Selv om saadanne Arealer, som ikke kan udnyttes eller som forringes betydeligt, overtages af det offentlige, saa bliver de jo ikke bedre anvendelige af den Grund, og derfor tror

jeg, det vilde være af uhyre Værdi, om man fik sat en Bestemmelse ind i Loven om et saadant fornuftigt tvunget Mageskifte.

Dette Begreb er ikke ukendt i Lovgivningen. Vi har det i et Lovforslag, som blev forelagt Landstinget i 1915 om en ny Byggelev for København — et Forslag, som desværre ikke blev vedtaget —, og det findes jo ogsaa i det nye Forslag, som Københavns Kommune nu har udarbejdet. Jeg har i min Virksomhed som Byggemand i København mangfoldige Gange været stillet over for den totale Urimelighed i, at man ikke har et saadant tvunget Mageskifte her i København. Man har set Grunde af en fuldkommen urimelig Form baade for den, der bygger, og ogsaa for Naboen, men da de to Grundejere sjældent kommer til at bygge paa een Gang, saa udnytter den, der ikke skal bygge, den Interesse, som den anden har i at faa et Mageskifte, til en ren Pengeafpresning.

Jeg har selv personlig været ude for dette mange Gange, staaet over for Byggegrunde, der havde en fuldkommen skæv Form, der gjorde, at Værelserne i den ene Side helt op igennem blev totalt ødelagt. Naturligvis var et Mageskifte af lige stor Interesse for begge Parter, men da de ikke bygger paa een Gang, saa siger han, der ikke bygger: det koster 10000 Kr. for det Magelæg. Hvis man indførte en Bestemmelse om saadanne Mageskifter, som uvægerligt er til Gavn for begge Parter, vil i næsten alle Tilfælde de Vanskeligheder og Ulemper, jeg her har nævnt, kunne undgaas. Jeg vil derfor henstille, om man ikke i Udvalget kunde faa Ministerens Tilslutning til en Ændring paa dette efter min Formening meget vigtige Punkt.

Naar denne Førstebehandling er sluttet, vil jeg tillade mig at foreslaa Lovforslaget henvist til videre Behandling i et Udvalg, og i øvrigt skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Forslaget til en velvillig og hurtig Behandling her i dette høje Ting.

Krag: I sin Forelæggelsestale har den højtærede Minister udførligt redegjort for de Forhold, som kan gøre det ønskeligt, at man skridter til Etablering af Byplaner, og ogsaa for de Principper, hvorpaa disse Planer maa bygges. Det er for mig meget tilfredsstillende, at vi har faaet en saadan Redegørelse, som kan tjene til, hvis Befolkningen vil gøre sig bekendt dermed, at øge Forstaaelsen af Byplaners Betydning, en Forstaaelse, som i fremtrædende Grad hidtil har manglet, hvad der for Etableringen af